

Luokanohjaajuus II

teema

Osallisuus ja ryhmäytyminen

Tapaamisen tavoitteet

Saatte kokemuksen
osallisuudesta

Ymmärrätte toimivan
ryhmän merkityksen
niin oppilaille
kuin opettajalle

Tiedätte, millaiset
asiat edesauttavat
toimivan ryhmän
syntymistä

Tapaamisen sisältö

Osallisuus - mitä se on?

Toimivan ryhmän merkitys ja
hyödyt

Miten tuoda iloa kouluun?

Mitä yhteistä teillä on?

- Vapaa-ajalla
- Minä yläkoululaisena
- Työhyvinvoinnin vahvistamisessa
- Työssä koulussa

Osallisuus

Video: [Osallisuus kuuluu kaikille - YouTube](#)

Osallisuus - mitä se on?

Osallisuus on sitä, että...

...kaikilla on yhteisössä (lapset, nuoret ja aikuiset) **oikeus ilmaista mielipiteensä, tulla kuulluksi ja saada arvostusta omille mielipiteilleen.**

...Lisäksi heillä on **oikeus kuulua yhteisöön, toimia sen aktiivisena jäsenenä ja vaikuttaa yhteisön toimintaan.**

Tämän takaa turvallinen ja hyvinvoiva kouluyhteisö. Osallisuus ei kuitenkaan toteudu arjessa, elleivät aikuiset pidä sitä tärkeänä. **Aikuisen tehtävä on mahdollistaa.**

Osallisuus ilmenee...

...oppilaiden ja koulun aikuisten keskinäisenä vuoropuheluna, arvostuksena ja luottamuksena.

...mahdollisuutena vaikuttaa kouluyhteisön toimintaan ja tapoihin.

...toteutuu vuorovaikutuksessa yksittäisen oppilaan, oppilasryhmien ja koulun aikuisten välillä.

Osallisuus on tunne - pikatreffit

- Millä keinoin voin opettajana edesauttaa lapsen ja nuoren kokemusta olla osa ryhmää?
- Millä keinoin voin edesauttaa työyhteisön aikuisten kokemusta olla osa ryhmää?

1-2-3 Ohjeet keskustelulle :

Vaihe 1: Aikaa kertojalle 3min.
Tämän aikana 2 muuta henkilöä
vain kuuntelevat ja osoittavat sen
eleillä. Ei ääneen kommentointia.

Vaihe 2: Kuuntelijat keskustelevat
2 min vain keskenään siitä, mitä
kuulivat. Ei kerrota omia tulkintoja
tai omien kokemusten kertomista.

Vaihe 3: Kuuntelija ja
keskustelijat juttelevat 3min siitä,
miltä harjoitus tuntui?

Toimiva ryhmä - pikatreffit

- Millainen on mielestäsi toimiva ryhmä?
- Mitä hyötyä toimivasta ryhmästä on
 - sinulle,
 - luokalle ja
 - koko koululle?

Toimiva ryhmä - mitä hyötyä nuorelle?

Mukavampi
tehdä
ryhmätöitä
kaikkien
kanssa.

Positiivinen
ilmapiiri ja hyvä
olla.

Ei jää ulkopuolelle.

Mukavampi
olla.

Kivempi olla
koulussa.

Kommunikaatio
toimii.

Kouluun tuleminen ei
ahdista.

Voi keskittyä
hyvin.

Turvallisempi olla

Työn laatu
paranee.

Jos ei olisi yhteishenkeä,
ei ryhmätöet toimisi.

Yhteishenki.

Ei ahdistaa pyytää
apua.

Jaksaa keskittyä
paremmin
opiskeluun

Työrauha.

Kaikilla olisi kivaa.

Helpompi olla oma
itsensä sekä keskustella
ryhmissä.

Oppiminen helpottuu ja
kaikki sujuu paremmin.

Toimiva ryhmä - mitä hyötyä nuorelle?

- Saa kavereita
 - Syntyy luottamusta luokkakavereihin
 - Oppii tulemaan toimeen erilaisten ihmisten kanssa
 - Tuntee kuuluvansa johonkin ja on osa ryhmää
 - On kiva tulla kouluun
 - Vahvistaa itsetuntoa
 - Oppii tuntemaan luokkakavereita.
-
- Ennaltaehkäisee kiusaamista.
 - Mahdollistaa oppilaiden keskinäisen vuorovai kutuksen ohjaamisen
 - Helpottaa tunnilla työskentelyä ja ajatusten kertomista
 - Ennaltaehkäisee yksinäisyyttä.
 - Vähentää ahdistuneisuutta.
 - Vahvistaa tunne- ja vuorovaikutustaitoja.
 - Lisää hyvinvointia.
 - Hauskoja ja mukavia hetkiä oppilaille.

Toimiva ryhmä - mitä hyötyä opettajalle?

Opettaja on osa ryhmää.

Tuntien vetäminen
helpompaa.

Fiilis opettaa ryhmää on
positiivisempi.

Työhyvinvointi kasvaa.

Oppilaan tuntemus lisääntyy

Luottamus opettajaan
syntyy ja hänet on helpompi
kohdata.

Luokkahenki paranee
(Luottamus -> aito
vuorovaikutus -> ilo. Ilo
lisää myös oppimista.)

Oppilaiden keskinäinen
kanssakäyminen helpottuu -
vähemmän riitojen
selvittelyä.

Hyvä oppilas – opettaja
suhde helpottaa
kanssakäymistä jatkossakin,
myös hankalissa ja
vaikeissa asioissa.

Oppilaiden motivoiminen
töihin helpompaa.

Toteutat
opetussuunnitelmaa.

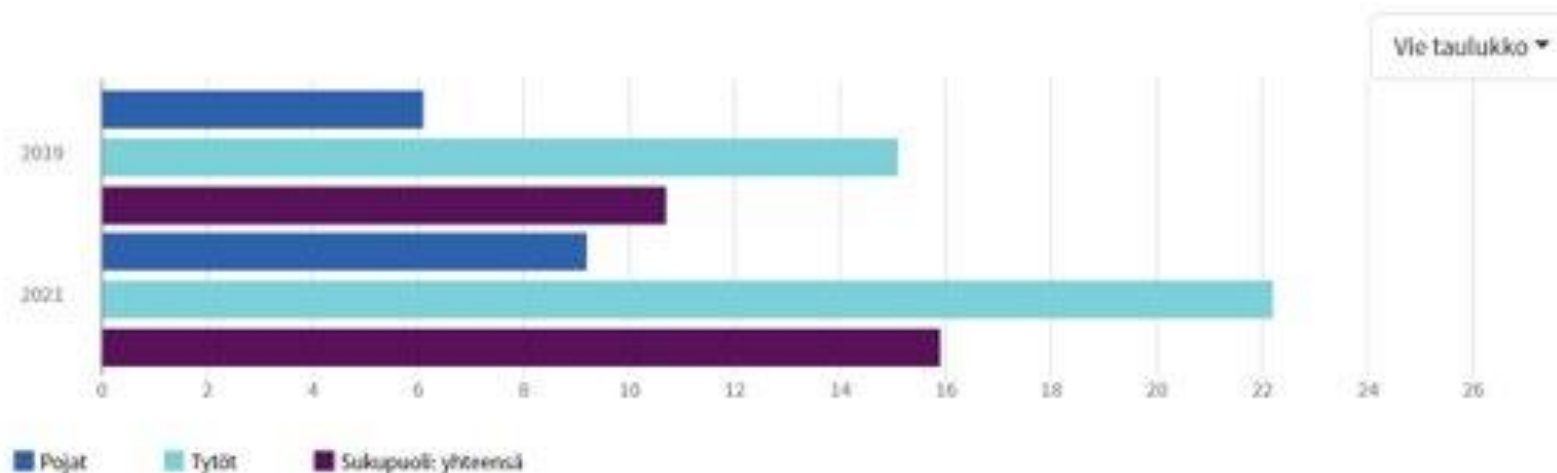
Mitä ajatuksia nämä tulokset herättävät?

Lähde: Kouluterveyskysely

Indikaattori: Tuntee itsensä yksinäiseksi, %

Indikaattori tuottaa tietoa niiden nuorten osuudesta (%), jotka tuntevat itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti. Yksinäisyyden tunne on subjektiivinen kokemus, jota voi kokea myös silloin, kun on ihmisten ympäröimä. Sosiaalinen yksinäisyys on lapsen tai nuoren tunne siitä, että ei kuulu muiden joukkoon. Emotionaalisesti yksinäinen lapsi tai nuori kokee, että hänellä ei ole läheistä ystävää. Lapsista ja nuorista lähes joka viides kokee jossakin vaiheessa elämäänsä yksinäisyyttä. Suurella osalla yksinäisyyden tunne on väliaikaista. Se voi liittyä esimerkiksi elämässä tapahtuneisiin muutoksiin, kuten muuttoon, koulun vaihtoon tai vanhempien eroon.

Koko maa, Perusopetus 8. ja 9. lk

Miten toimiva
ryhmä rakennetaan?

Ryhmän kehittymisen vaiheet

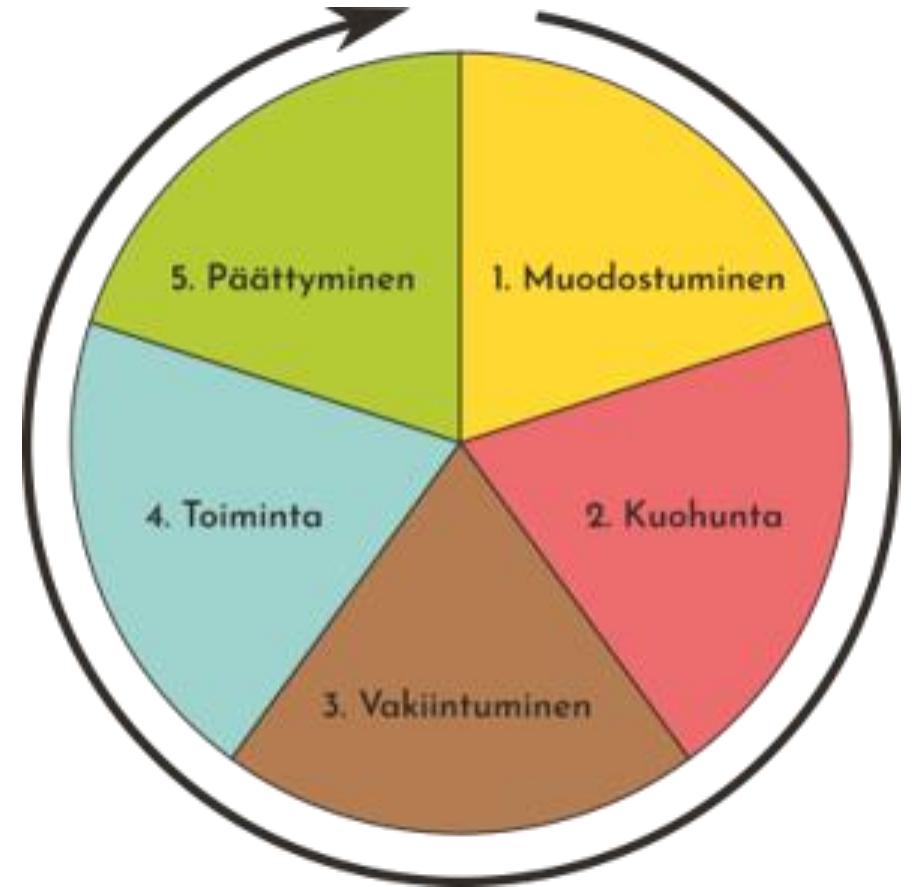
Muodostuminen

Kuohunta

Vakiintuminen

Toiminta

Päättyminen

Toimiva ryhmä edistää myös opiskelua

- ryhmän kaksoistavoite

Tavoitteen
osuus

Pikatreffit

Kerro, mitä hyviä kokemuksia sinulla on toimivan ryhmän rakentamiseen.

Toimiva ryhmä - milloin se tehdään?

Kaikki oppitunnit ja muu koulun arki

Toimiva ryhmä - miten?

- Oppitunneilla
- Pari- ja ryhmätöiden teettäminen vaihtelevissa ryhmissä
- Istumajärjestyksen vaihtaminen
- Selkeys ja ennakoitavuus toiminnassa
- Pelit ja leikit, retket, yhdessä tekeminen
- Mikrohetket
- Pedagogiikkaa
- Muu kohtaaminen
- Huomioiminen, tervehtiminen ja kuulumisten kysely, jutustelu
- Onnistumisista iloitsemien
- Vaikeistakin asioista puhuminen ja selvittäminen yhdessä
- Mikrohetket

Arvokello

- Piirrä paperille ympyrä ja jaa se kuuteen osaan
- Kirjoita jokaiseen osaan, mitä toivot oppilaiden repussa olevan, kun he lähtevät peruskoulusta.
- Poista kolme vähiten tärkeää.
- Mitä arvoja jää jäljelle?

ARVOKELLO

Ilo - pikatreffit

1-2-3 –HARJOITUS

MIKÄ KAIKKI KOULUSSA
TUOTTAA ILOA?

Iloa kouluun

Korosta
onnistumisia

Kehu ja kiitä

Huomaa vahvuudet

Keskity hyviin
asioihin

Heittäydy

Opetta haluttua
käyttäytymistä, kehu
ja kiitä kun huomaat
sen toteutuvan

Välitä

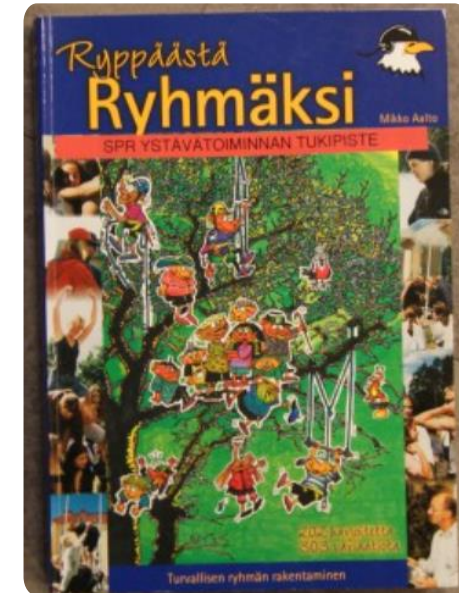
Ole läsnä

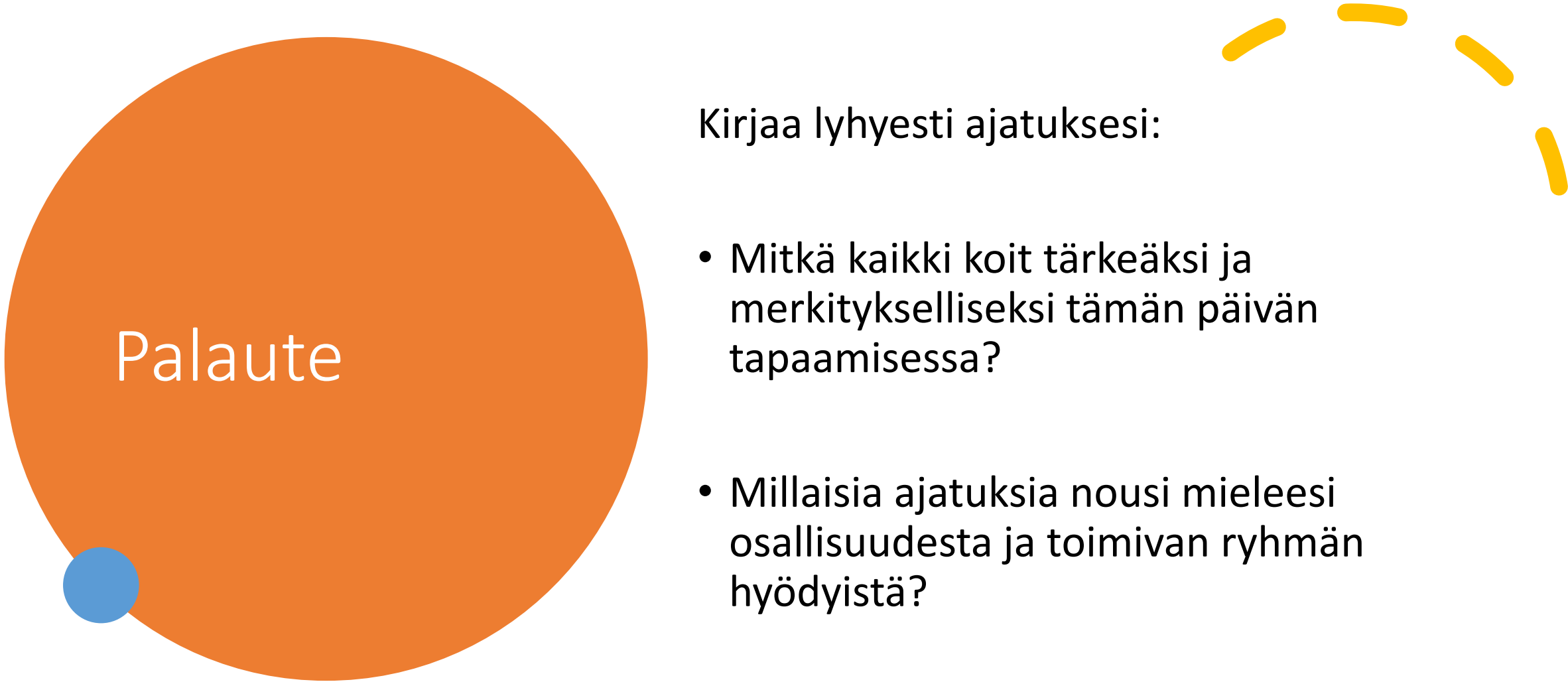
Hengitä

Saa mokata

Lisää aiheesta

- 1. kerran diat
- Ryppästä ryhmäksi -kirja
- Ryhmä toimivaksi -kirja
- MLL tukarimateriaalit
- MLL - tutustumisleikkejä
 - <https://www.leikkipankki.fi/haku>

Palaute

Kirjaa lyhyesti ajatuksesi:

- Mitkä kaikki koit tärkeäksi ja merkitykselliseksi tämän päivän tapaamisessa?
- Millaisia ajatuksia nousi mieleesi osallisuudesta ja toimivan ryhmän hyödyistä?

Lähteet

Materiaali on muokattu Sitouttava kouluyhteistyö (SKY) -hankkeen Tampereen kaupunkiseudun pilotista, joka toimi vuosina 2021-2023